

Sünnet'i Terkedip; Yalnız Kur'an İle Amel Etmek İsteyenler

Bazı ehliyesiz insanları görüyoruz ki, yalnız Kur'an-ı Kerim'in getirdiği İlâhî hükümleri kabul edip, edille-i şeriyenin diğer delilleri olan Sünnet, İcma ve Kıyas'ı reddediyorlar. Maksatları ise, halkın itikadını bozmak ve saptırmaktan ibarettir. Bunlar, Kur'an'ı tek mezhep kabul edip, sünnet-i Peygamberiyeyi ve İslâm'ın diğer delillerini hafife alırken işlerine gelen hadisleri kabul edip, gelmeyenleri reddederler. Şuurlu müslümanları aldatamadıkları gibi takdir de göremezler, buna hakları da yoktur. Malumdur ki, müslümanlar Kur'an-ı Kerim'de nazil olan İlâhî hükümlere inanıp inkiyada memur oldukları gibi, hadislerle buyrulan şer'i hükümleri de kabullenmeye mecburdurlar.

Bunlar asırlardan beri tefsir, hadis, fıkıh ve sair sahalarda yazılmış olan bütün ilim ve fikir ehlinin takdirini kazanan çok kıymetli eserleri hiç dikkate almazlar.

Evet, Kur'an-ı Azimüşşanın gölgesine sığınarak yanlış telkinatta bulunan bir kimse hiç olmazsa şunu bilmelidir ki, bir müslüman ne kadar âmi de olsa Kur'an'ı Azimüşşanın Allah kelamı olduğuna katiyyen şüphe ve tereddütü olmadığı gibi sünnet-i seniyyenin de İslâm'ın ikinci bir delili ve nokta-i istinadı olduğunu yakinen bilir ve öyle de itikad eder.

Şu halde, "İslâm dininin esası yalnız Kur'an'dır, biz yalnız onda olan hükümler ile amel ederiz, onun haram dediğine haram, helal dediğine helal deriz" diyerek sünnet-i şerifi nazar-ı itibare almamak ona kıymet vermemek Peygamberimizin değerini ve vazifesini idrak etmemektir. Kur'an'ı tebliğ eden ve en başta tefsir eden O'dur. Peygamberimiz (a.s.m.) bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmaktadır:

"Bana Kur'an-ı Kerim ve onunla birlikte, bir onun kadarı daha (yani sünnet) verildi."

Başka bir hadis-i şerifte de, "Bir kişiye, koltuğuna yaslanmışken hadisim ulaşır da, aramızda Allah'ın kitabı var, ondaki helali helal, haramı da haram sayarız, derse (bilsin ki) Resûlullah'ın haram kıldığı da Allah'ın haram kıldığı gibidir" buyurulmuştur.

Ulemanın bir kısmı şöyle der: Sünnetin getirdiği her hükmün, uzak veya yakın, Kur'anda aslı vardır. Sünnet, kitaba râcîdir. Onun mücmelini tafsil, müşkilini tavzih eder, muhtasar olanını da genişletir.

Şatıbî, Kur'an ile iktifa fikrine sahip olanların sünnetten ayrılan nasipsiz kişiler olduğunu söyledikten sonra, "bid'at ehlinden bir çoğu hadisi terkedip Allah'ın kitabını yanlış te'vil ederek hem kendileri sapıtı, hem de başkalarını sapıttırdılar," der.

"Muhakkak ki, O zikri (Kur'an'ı) biz indirdik biz, şüphesiz O'nun hıfzedicisi de biziz" âyeti ile bu iki esastan Kur'an-ı Azimüşşan'ın elfazı gibi manaların: da muhafaza etmeyi tekeffül etmiştir. İslâm uleması buradaki muhafazanın Kur'an'ı olduğu gibi sünneti de şamil olduğunu beyan etmişlerdir. Bu âyet-i kerime Kur'an'ın tefsir ve izahı mahiyetinde olan Peygamberimizin sünnet ve hadislerini de yani "Biz sana Kur'an'ı, insanlara indirilen ahkâmı beyan etmen için indirdik" âyeti ile teminat altına almıştır. Çünkü âyette bildirilen "beyan" Kur'an'ın manasındandır. Bu beyan ise ancak Peygamberimizin sünnet ve hadisleri ile olur.

"Resûlullah'ın size getirdiklerine yapışınız. O'nun size yasak ettiği şeylerden de uzak olunuz. Allah'dan korkunuz. Çünkü Allah'ın vereceği ceza ağırdır."

Elmalılı Hamdi Yazır Hazretleri tefsirinde bu âyete şöyle meal verir: "Peygamber size her ne verdiyse onu ahzedin..., almayın dediğini almayın, yapmayın dediğini yapmayın ve Allah'dan korkun da Allah'ın ve Peygamberin emirlerine karşı gelmekten ve birbirinizin hakkını yemekten, devlete hıyanet eylemekten sakının...."

Büyük müfessir Mehmed Vehbi Efendi de bu âyet-i kerime hakkında şöyle buyurur:

"Kur'an'da en ziyade mücmel ve müfid ve bilumum ahkâmı cami' olan âyetlerden birisi de bu âyetdir. Çünkü bu âyet, kavice ve fiilen emir ve nehy-i Resule şâmil olduğu gibi bütün menhiyat ve me'mnrata da şamil olduğundan ahkâm-ı şer'iyeyi bu âyet tamamıyla cami'dir. Zira, dünyevî ve uhrevî, insanların ahvaline müteallik bir hüküm olsun da emir veya nehy-i Resulden hark olsun, olamaz. Binaenaleyh, elbette bunlardan birinin müştemilatından olacağı aşıkardır. Çünkü, gerek Kur'an'da, gerek hadisde beyan ve oralardan istinbat olunan ahkâmın cümlesi bizlere Zât-ı Nebvilerinden geldiği için her biri O'nun emir ve nehyinde dahildir."

Şu hale göre Kur'an sünnetsiz, sünnet de Kur'ansız tasavvur edilemez. Bunlardan birini ihmal etmek, İslâm dinini anlamamaktan doğan bir hastalıktır ve bir dalalettir. Tabiri caiz ise Kur'an bir güneş ise sünnet-i seniyye onun ziyasıdır. Birisi için diğeri feda edilmez. Evet, nasıl Cenâb-ı Hakk, hafızlar ile Kur'an'ı hifzetmişse, islâm alimlerinin

vasıtası ile de sünnet ve hadisleri muhafaza etmiştir.